

הרבנות הראשית לישראל
Chief Rabbinate of Israel

מחלקת בחינות והסמכה
Exams and Ordination Department

מועד ח' חשוון תש"פ

בס"ד

בחינה בהלכות איסור והיתר ח' חשוון תש"פ

הנחיות לנבחן:

1. יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
2. אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא ייבדק! ותוגש תלונה לוועדת משמעת.
3. לתשומת לבכם: דפי הטיוטה לא ייבדקו!
4. חלק א' - עיון - 7 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 6 מתוך 7 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 6 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 6 התשובות שמבקש לבדוק.
5. חלק ב' - בקיאות - 3 שאלות.
יש לציין את דעת השו"ע, הרמ"א, ונו"כ.
חובה לענות על 2 מתוך 3 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 2 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 2 התשובות שמבקש לבדוק.
6. חלק ג' - יישום - 3 שאלות.
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 2 מתוך 3 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 2 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 2 התשובות שמבקש לבדוק.
7. יש לענות בנפרד על כל חלק מחלקי השאלה.

בהצלחה!!!

חלק א' – עיון

יש לענות על 6 שאלות מתוך 7 שאלות

יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.

1. חתיכה שנכבשה קודם הכשרתה.

- א. חתיכת בשר שלא נמלחה ונכבשה במים עם דמה ולא היה שישים במים כנגדה - האם יש תקנה לחתיכה זו ע"י מליחה או צליה?
- ב. מה דינה של החתיכה הנ"ל אם היה ששים במים כנגדה?
- ג. האם שונה הדין הנ"ל מחתיכה שהתבשלה בדמה? פרט וציין כיצד נפסק להלכה?

2. דין מליחת ובישול הלב.

- א. לב שנמלח ללא קריעה עם שאר בשר, מה דינו של הלב ומה דין הבשר? ציין את הטעמים השונים לדין זה? ואת נפקא מינה להלכה.
- ב. בישל עוף ונמצא בתוכו לב דבוק מה דין העוף והלב שבתוכו?
- ג. הוכח האם יש איסור דבוק. לשו"ע ולרמ"א

עמוד 1 מתוך 3

הרבנות הראשית לישראל
Chief Rabbinate of Israel

מחלקת בחינות והסמכה
Exams and Ordination Department

3. דין קיבת הבהמה

- א. חלב הנמצא בקיבה האם יש לו דין חלב? ציין שלוש שיטות בראשונים
- ב. העמיד גבינה בקיבה שנמלחה או נכבשה עם חלב מה דינה של הגבינה?
- ג. העמיד גבינה בעור קיבת כשירה או שהעמיד בעור קיבת נבילה מה דינה של הגבינה?

4. טיפת חלב שנפלה לקדירה.

- א. טיפת חלב שנפלה על חתיכת בשר שמקצתה בתוך הרוטב, האם משערים בכל מה שבקדירה או ריק בחתיכה עצמה?
- ב. מה הדין כשאין ידוע לאיזו חתיכה נפלה טיפת חלב?
- ג. מה דינה של חתיכה שמקצתה בתוך הרוטב ונפל איסור על החתיכה?

5. דבר שיש לו מתירין

קיימ"ל הא דבר שיש לו מתירין אפילו באלף לא בטיל זהו רק במין במינו.

- א. כתוב שני טעמים שהובאו בפוסקים מדוע נאמר דין זה רק במין במינו?
- ב. ציין שני אופנים שאפילו שבתערובת הם שני מינים יחשב לעניין דבר שיש לו מתירין כמין במינו?
- ג. חתיכה שנאסרה מחמת שבלוע בה איסור או שקיבלה טעם איסור ונתערבה באחרות, האם נאמר בזה דין דבר שיש לו מתירין?

6. ביטול איסורים.

- א. איסור שופל לתבשיל והתבטל שם ולאחר שהוציאוהו משם נפל לתבשיל אחר, האם צריך שוב לבטלו בששים כדי להתיר את התבשיל השני? ומה הדין אם נפל איסור לתבשיל והתבטל ולאחר שהוציאוהו נפל שוב לאותו תבשיל? באר מה ההבדל?
- ב. מלח של איסור שנפל לתבשיל בכמה בטלי? האם ישנה משמעות לכמות המלח שנפל?
- ג. שני זיתים האחד של גבינה ואחד של בשר שנפלו לתבשיל ירקות, האם מצטרפים עם התבשיל כדי לבטל זה את זה?

7. ספקא דרבנן

האם אמרינן במקרים דלהלן ספק דרבנן לקולא ומה הטעם לכך? ומה הדין בכל אחד מן המקרים אם נתערבו ברוב חתיכות היתר?

- א. בשר שנתעלם מן העין?
- ב. ביצת נבילה שנתערבה ברוב היתר או ספק אם היא משחוטה?
- ג. גבינת עכו"ם שנתערבה ברוב היתר או ספק אם הוחלפה?

חלק ב' – בקיאות

יש לענות על 2 שאלות מתוך 3 שאלות
יש לציין את דעת השו"ע, הרמ"א, ונו"כ.

8. נגיעות בין כלים

א. נשפך חלב רותח על גבי השיש במטבח והעמידו עליו סיר בשרי רותח. מה דינו של הסיר? ומה דין התבשיל שבתוכו?

עמוד 2 מתוך 3

הרבנות הראשית לישראל
Chief Rabbinate of Israel

מחלקת בחינות והסמכה
Exams and Ordination Department

ב. אישה שהעמידה על גבי הכיריים סיר בשרי וסיר חלבי, ובטעות החליפה האישה בין המכסים את המכסה החלבי הניחה על גבי סיר הבשר ואת המכסה הבשרי על גבי סיר החלב. מה דינם של התבשילים? ומה דינם של הסירים והמכסים?

9. ביטול איסור לכתחילה.

- א. האם לבטל איסור לכתחילה הוא מדאורייתא או מדרבנן?
- ב. טעה וחשב שמותר לבטל איסור האם דינו כשוגג או כמזיד?
- ג. האם מותר לבטל לכתחילה דבר שאסור מדרבנן?

10. חתיכה הראויה להתכבד

- א. חתיכה האסורה מדאורייתא ויש ספק אם היא ראויה להתכבד או שהיא ראויה להתכבד אך יש ספק אם היא אסורה. האם היא בטלה?
- ב. בשר ששהה ג' ימים ללא מליחה והוא ראויה להתכבד והתערב ברוב. האם הוא בטל?
- ג. בשר שמקובל להגישו חתוך לרצועות ולא כגוש אחד גדול, האם רצועה אחת מאלו דינה כחתיכה הראויה להתכבד?

חלק ג' – יישום

יש לענות על 2 שאלות מתוך 3 שאלות
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.

11. דין דגים ובשר

עקרת הבית הכניסה לתוך תנור רותח שניצלם בשרים לחימום, ולאחר שהוציאה אותם מן התנור הכניסה תבנית עם דגים לבישול. כאשר הוציאה את תבנית הדגים גילתה להפתעתה שהיה בתנור שניצל אחד שנפל על הרשת ונותר בתנור ונאפה יחד עם הדגים.

מה דינם של הדגים שנאפו עם השניצל?
עמוד על כל הבעיות ההלכתיות וחווה דעתך לפסק ההלכה למעשה.

12. דין ספק בריה.

עקרת הבית בישלה סיר מרק על הגז במטבח וכאשר פתחה את הסיר עף חרק מעל הסיר ואינה יודעת אם הוא נפל לתוך הסיר או לא, ולא ניתן לברר אם הוא בתוך המרק. האם המרק מותר באכילה?
נתח את כל צדדי הבעיה וחווה דעתך להלכה.

13. דין כיור אחד לבשר וחלב.

ישנם בתים שיש בהם כיור אחד ומשתמשים באותו כיור פעם לבשר ופעם לחלב. הבעיה היא ששטיפת הכלים נעשית על ידי עירוי של מים רותחים מברז הכיור כאשר שאריות החלב והבשר דבוקים בהם. האם בשימוש הנ"ל יש חשש של בליעה ופליטה של בשר וחלב בכיור וחשש של הבלעה לאחר מכן לכלים?

- א. יש לדון מצד עירוי מכלי ראשון עירוי הנחל נטלי"פ של סבון הכלים.
- ב. כיצד ינהג אדם לכתחילה בשימוש בכיור אחד.

עמוד 3 מתוך 3